

תקנות בריאות העם (צרכי מזון) (פיסטור ביצים, ייבושן, הקפאתן והשימוש בהן), התשל"ט-1979¹

בתוקף הסמכות לפי סעיף 3 לפקודת בריאות העם (תקנות בענין צרכי מזון), 1935, שנטלתי לעצמי לפי סעיף 32 לחוק יסוד: הממשלה, ובתוקף סמכותי לפי סעיף 8 לפקודת סדרי שלטון ומשפט, התש"ח-1948, וסעיפים 5 ו-15 לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1957, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה -
 - "המנהל" - המנהל הכללי של משרד הבריאות או מי שהוא הסמיך לענין תקנות אלה, כולן או מקצתן;
 - "אצווה" - כמות נזול של ביצים שפוסטרה בתהליך רצוף אחד;
 - "ביצה" - ביצת תרנגולת או ביצת תרנגולת הודו;
 - "ביצה סוג א'" - ביצה שלמה ולא דגורה בתוך קליפתה הטבעית ותכולתה חפשית מכל גוף זר לרבות דם או עובש, שהריח לאחר שבירתה אופייני לביצה טריה ושנתקיים בה אחד מאלה:
 - (1) לא הוחסנה בקירור;
 - (2) הוחסנה בקירור לתקופה רצופה שלא עלתה על ששה חדשים;
 - "ביצה סוג ב'" - ביצה לא דגורה שתכולתה חפשית מכל גוף זר לרבות דם או עובש, שקליפתם סדוקה או שהוחסנה בקירור תקופה רצופה שעלתה על ששה חדשים;
 - "ביצה מפוסטרת" - חלמון ביצה מסוג א' או מסוג ב', חלבון ביצה כאמור או תערובת שלהם, שעברו תהליך פיסטור;
 - "יצרן" - יצרן ביצים מפוסטרות או מייבשות;
 - "מד חום רושם" - מכשיר הרושם בעצמו את טמפרטורות הביצים או חלק ממרכיביהן בשעת תהליך הפיסטור, הקירור וההקפאה;
 - "נקי" - נקי מכל לכלוך נראה לעין, ניתן למישוש או נותן ריח;

1. ק"ת 3935, התשל"ט (21.1.1979), עמ' 504.

"פיסטור" - תהליך של חימום חלמון ביצה, חלבון ביצה, או תערובת שלהם, במידת חום ובפרק זמן הדרושים להשמדת חיידקים פתוגניים ווגטיביים העלולים להימצא בהם, ולאובדן פעילות של אנזים אלפא-אמילזא הנמצא בהם;
 "רשם" - מי שבעל מפעל הפקידו על רישום תהליכים של פיסטור וייבוש;
 "שיווק" - העברה לאחר בכל דרך מדרכי ההעברה;
 "תערובת" - חלבון וחלמון ביחד של ביצה בהרכבה הטבעי.

תחולה על היצרן

2. יצרן חייב לקיים כל הוראה מהוראות תקנות אלה אף אם אין הן מטילות במפורש חובה פלונית עליו.

הכנה וייבוש של ביצים מפוסטרות

3. (א) לא יפסטר אדם ולא ייבש ביצים אלא לפי תקנות אלה.
 (ב) לא יפסטר אדם ביצים שלא מסוג א' או ב'.
 (ג) לא יפסטר אדם ביצה אלא אם קליפתה נקיה ויבשה.
 (ד) לא ייבש אדם ביצים אלא אם הן מפוסטרות.

בדיקת ביצים לצורך פיסטור

4. לא יפסטר אדם ביצה אלא לאחר בדיקת סוג הביצה.

השמדת ביצים שאינן ראויות לפיסטור

5. ביצה שנמצא בבדיקתה שאינה מסוג א' או ב' תושמד.

איסור ייצור ושיווק מזון המכיל ביצים מסוימות

6. (א) לא ישווק אדם ביצים שאינם מסוג א' או ב' למאכל אדם.
 (ב) לא ייצר אדם במהלך עסקו מזון שביצים שאינם מסוג א' או ב' נכללים בהרכבו, לא ישווקו ולא יאחסנו.
 (ג) לא ייצר אדם במהלך עסקו מזון שביצים מסוג ב' נכללים בהרכבו ולא ישווק מזון כאמור, אלא אם הן מפוסטרות.

מידת חום להחזקת ביצים לצורך פיסטור

7. לא יחזיק יצרן לצורך פיסטור ביצים מסוג א' או ב' אלא בקירור שמידת החום בו אינה עולה על 4° מעלות צלזיוס.

החזקת ביצים סוג ב'

8. לא יחזיק יצרן ביצה מסוג ב' אלא במקום נפרד המיועד למטרה זו בלבד.

הוספת חמרים זרים

9. (א) לא יוסיף יצרן, משווק או מאחסן, לחלבון ביצה, לחלמון ביצה, או לתערובת שלהם, כל חומר שאינו מן המפורטים בטור ד' בתוספת הראשונה, וכמפורט בה.

(ב) על אף האמור בתקנת משנה (א), רשאי יצרן להוסיף חומר שאינו מפורט בתוספת הראשונה אם קיבל לכך היתר בכתב מאת המנהל, או אם נדרש לעשות כן על ידו.

**זמן פיסטור
וקירור ביצים**

10. (א) לא פוסטרו ביצים או חלק ממרכיביהן תוך שעה אחת לאחר שבירתן - יוכנסו לקירור שמידת החום בו אינה עולה על 4°C מעלות צלזיוס, ולא יוחזקו כאמור תקופה העולה על שש שעות מעת הכנסתן לקירור ועד לפיסטורן. (ב) ביצים מסוג א' או ב' או חלק ממרכיביהן שהוחזקו בקירור כאמור בתקנת משנה (א) תקופה העולה על שש שעות ולא פוסטרו - יושמדו.

**תנאי לייבוש
ביצים**

11. לא יכניס אדם ביצים או חלק ממרכיביהן למיתקן ייבוש אלא אם הן מפוסטרות ומידת החום שלהן אינה עולה על 60°C מעלות צלזיוס.

שיווק ביצים

12. לא ישווק יצרן ביצה מפוסטרת, לא ייבשה ולא יקפיאה, אם יש בה אחד מאלה:

- (1) יותר מ- 10^5 חיידקים בספירה כללית לגרם אחד (Total Count);
- (2) יותר מ-100 חיידקים מקבוצת הקוליפורם (Coliform Count) לגרם אחד;
- (3) יותר מ-100 חיידקים מקבוצת סטרפטוקוקוס פקליס (Streptococcus Faecalis) לגרם אחד;
- (4) חיידקים מקבוצת סטפילוקוקוס אוריאוס (Staphylococcus aureus) בגרם אחד;
- (5) חיידקים מקבוצת הסלמונלה (Salmonella) בעשרים גרם;
- (6) חיידקים פתוגניים אחרים בגרם אחד;
- (7) אנזים אלפה-אמילזה;
- (8) אחוז רטיבות העולה על 76;
- (9) אחוז שומן הקטן מ-10;
- (10) אחוז חלבון הקטן מ-12;
- (11) חמיצות (pH) קטנה מ-7.2.

**שיווק ביצים
מיובשות**

13. לא ישווק יצרן ביצים מיובשות אם נתקיים בהן אחד מאלה:
- (1) אחוז הרטיבות בהן עולה על 6;
 - (2) אחוז השומן בהן פחות מ-38;
 - (3) אחוז החלבון בהן לפי החומר היבש קטן מ-45;

- (4) החמיצות (pH) בהן מעל 8.5 ;
 (5) אחוז החומר היבש בהן קטן מ-91 ;
 (6) מסיסות החומר קטנה מ-75% ;
 (7) יש בהן חיידקים בספירה כללית מעל 10^5 בגרם אחד ;
 (8) יש בהן חיידקים קוליפורמים מעל 100 בגרם אחד ;
 (9) יש בהן שמרים או עובש מעל 100 בגרם אחד ;
 (10) יש בהן חיידקים מסוג סלמונלה בעשרים גרם ;
 (11) יש בהן חיידקים מסוג סטפילוקוקוס אוריאוס בגרם אחד ;
 (12) יש בהן חיידקים פתוגניים אחרים בגרם אחד .

**בדיקת נוזל
 ביצים
 מפוסטרות**

14. (א) יצרן חייב לבדוק במעבדה, שהכיר בה המנהל, כל אצווה היוצאת ממיתקן הפיסטור וכל אצווה מפוסטרת שהיתה בהקפאה למעלה מששה חדשים כדי לוודא קיומן של הדרישות בתקנות 12 ו-13.
 (ב) תוצאות הבדיקה יירשמו בספר מיוחד שינוהל למטרה זאת בידי הרשם בציון יום הייצור ומספר האצווה ; הספר יישמר במפעל במשך שנה אחת מתאריך הרישום האחרון שנעשה בו.

**החסנת ביצים
 מפוסטרות
 ושימוש בהן**

15. (א) היו הביצים המפוסטרות מיועדות לשימוש תוך שמונה ימים מתום תהליכי הפיסטור, יקוררו עם תום הפיסטור למידת חום שאינה עולה על # מעלות צלזיוס, תוך שישים דקות לכל היותר, ויוחזקו במידת חום זו עד למכירתן.
 (ב) היו הביצים המפוסטרות מיועדות לשימוש לאחר שמונה ימים, יוקפאו עם תום הפיסטור למידת חום שלא תעלה על 10- מעלות צלזיוס ויוחזקו במידת חום זו עד למכירתן.

**שיווק ביצים
 מפוסטרות**

16. (א) לא ישווק אדם ביצים מפוסטרות שאינן מוקפאות, אם חלפו שמונה ימים מיום פיסטורן או לא קוימו לגביהן הוראות תקנה 15(א).
 (ב) לא ישווק אדם ביצים מפוסטרות מוקפאות אם לא קוימו לגביהן הוראות תקנה 15(ב).

שיטת הבדיקות

17. (א) הבדיקות לצורך תקנה 12(א) עד (6) ותקנה 13(7) עד (12), ייעשו לפי השיטות המתוארות בתוספת השניה.
 (ב) הבדיקה לצורך תקנה 12(7) תיעשה לפי השיטה המפורשת בתוספת השלישית.

(ג) הבדיקות לצורך תקנה 12(8) עד (11) ותקנה 13(1) עד (6) ייעשו לפי השיטה המפורשת בתוספת הרביעית.
 (ד) למרות האמור בתקנה זו, רשאי המנהל להורות על שיטה שונה לבדיקה פלונית; הורה כך המנהל, תבוא השיטה שהורה במקום זו המתוארת בתוספת.

רישום תהליכי קירור ופיסטור

18. (א) מידות חום הקירור, הפיסטור וההקפאה יירשמו במד חום רושם והרשם יציין את הפרטים שלהלן בצד הרישום ויחתום לידם:
 (1) תאריך הפיסטור;
 (2) מספר האצווה;
 (3) סוג הביצים המפוסטרות.
 (ב) הרשומה כאמור בתקנה זו תישמר במשך שנה אחת במפעל.

משקל מותר לשיווק

19. לא ישווק יצרן ביצים מפוסטרות ולא יקבל סוחר ביצים מפוסטרות ולא יחזיקו, אלא אם הן ארוזות במיכלים שמשקלם נטו הוא 1 ק"ג או 10 ק"ג, או משקל אחר לפי היתר בכתב מאת המנהל.

שיווק ביצים מיובשות

20. לא ישווק אדם ביצים מיובשות אלא אם הן ארוזות באריזה סגורה הרמטית ומשקלן נטו במיכל הוא 1 ק"ג, 2 ק"ג, 10 ק"ג, או משקל אחר לפי היתר בכתב מאת המנהל.

סימון

21. לא ישווק אדם, לא יקבל ולא יחזיק ביצים מפוסטרות או ביצים מיובשות אלא אם הן ארוזות באריזה סגורה ונקיה המיועדת לשימוש חד פעמי בה ונתקיימו בה כל אלה:
 (1) היא עשויה מחומר מתכתי מצופה מבפנים או מחומר פלסטי;
 (2) אינה סופגת רטיבות;
 (3) אינה משפיעה על טעם וריח;
 (4) אין בה כדי להזיק לבריאות;
 (5) מודפסים עליה באופן הנראה לעין:
 (א) שם היצרן ומענו, או סימנו המסחרי הרשום כדין ובלבד שנכללו בו אותיות בעברית;
 (ב) המילים "קפוא", "מצונן" או "מיובש", לפי הענין;
 (ג) סוג הביצים המפוסטרות;
 (ד) תאריך אורחי של יום הפיסטור;
 (ה) תאריך אורחי של יום השימוש האחרון כמפורט בתקנה 15(א)

לגבי ביצים מפוסטרות שאינן מוקפאות בצד ההוראה: "ראויות לשימוש עד ליום...";
(ו)משקל נטו של החומר באריזה.

ביטול

22. צו הפיקוח על מצרכים ושירותים (פיסטור ביצים, ייבושן, הקפאתן והשימוש בהן), התשל"ב-1972 - בטל. ההסמכות שנעשו מכוחו נשארות בתקפן כאילו נעשו לפי תקנות אלה.

תחילה

23. תחילתן של תקנות אלה ביום העשירי לפרסומן.

תוספת ראשונה

(תקנה 8)

טור א'	טור ב'	טור ג'	טור ד'
מספר	סוג הביצה	הרכבה	חמרים מותרים להוספה
1.	א'	חלבון	מלח
		חלמון	סוכר
		תערובת	חמרים מתחלבים ומייצבים כאמור בתקנות בריאות העם (חמרים מתחלבים ומייצבים במצרכי מזון), התשכ"ו-1966.
2.	א'	חלמון	קרוטון, כאמור בתקנות בריאות העם (צבעים במזון), התשכ"ג-1963.
3.	א'-ב'	חלבון	חמרים מניעי התגבשות 2%.
		חלמון	
		תערובת	
4.	א'-ב'	חלמון	חומר מקציף.
		חלבון	
		תערובת	

תוספת שניה

(תקנה 17(א))

שיטות בדיקות מיקרוביולוגיות כפי שפרסמו לואיס את אנגלוטי,

1964, U.S. Dept. of Health, Education and Welfare; Pubic Health Service Publication

and Welfare; Pubic Health Service Publication

No. 1142; Examination of Food for Entero

pathogenic and Indicator Bacteria או כל מהדורה

מאוחרת יותר.

תוספת שלישית

(תקנה 17(ב))

בהתאם לשיטה שפורסמה ב: Colorimetric Chemical

Analytical Methods, The Tintometer Ltd.,

Salisbury, England, 1961 או כל מהדורה מאוחרת יותר.

תוספת רביעית

(תקנה 17(ג))

בהתאם לשיטה שפורסמה ב: Yearbook of the Association

of Official Analytical Chemists, Washington,

1970 או כל מהדורה מאוחרת יותר.

י"ד בכסלו התשל"ט (14 בדצמבר 1978)

אליעזר שוסטק
שר הבריאות